

## **Lokalne in regionalne posledice razvoja pametnih omrežij**

### **Resolucija Evropskega parlamenta z dne 4. februarja 2014 o lokalnih in regionalnih posledicah razvoja pametnih omrežij (2013/2128(INI))**

*Evropski parlament,*

- ob upoštevanju členov 174, 175, 176, 177, 178 in 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 37 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Protokola št. 26 k Pogodbi o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki zajema splošne določbe o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006<sup>1</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in posebnih določbah o cilju naložbe za rast in delovna mesta ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006<sup>2</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1084/2006<sup>3</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1298/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1083/2006 glede finančnih sredstev za nekatere države članice iz Evropskega socialnega sklada<sup>4</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj za cilj evropskega teritorialnega sodelovanja<sup>5</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1302/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1082/2006 o Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS), kar zadeva razjasnitev, poenostavitve in izboljšanje

---

<sup>1</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

<sup>2</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 289.

<sup>3</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 281.

<sup>4</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 256.

<sup>5</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 259.

ustanavljanja in delovanja takih združenj<sup>1</sup>,

- ob upoštevanju Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES<sup>2</sup>,
- ob upoštevanju smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja<sup>3</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) št. 734/2013 z dne 22. julija 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES<sup>4</sup>,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij“<sup>5</sup>,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. aprila 2011 z naslovom „Pametna omrežja: od inovacij do uvedbe“ (COM(2011)0202),
- ob upoštevanju Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES<sup>6</sup>,
- ob upoštevanju Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES<sup>7</sup>,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. marca 2011 z naslovom „Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050“ (COM(2011)0112),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. novembra 2012 z naslovom „Za boljše delovanje notranjega energetskega trga“ (COM(2012)0663),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. junija 2012 z naslovom „Energija iz obnovljivih virov: glavni akter na evropskem energetske trgu“ (COM(2012)0271),
- ob upoštevanju zelene knjige Komisije z dne 27. marca 2013 z naslovom „Okvir podnebne in energetske politike do leta 2030“ (COM(2013)0169),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2013 on mikroproizvodnji – proizvodnja električne energije in toplote v manjšem obsegu<sup>8</sup>,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2013 o vlogi kohezijske politike EU in

---

<sup>1</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 303.

<sup>2</sup> UL L 211, 14.8.2009, str. 55.

<sup>3</sup> UL C 82, 1.4.2008, str. 1.

<sup>4</sup> UL L 204, 31.7.2013, str. 15.

<sup>5</sup> UL C 25, 26.1.2013, str.1.

<sup>6</sup> UL L 140, 5.6.2009, str. 16.

<sup>7</sup> UL L 315, 14.11.2012, str. 1.

<sup>8</sup> Sprejeta besedila, P7\_TA(2013)0374.

- njenih akterjev pri izvajanju nove evropske energetske politike<sup>1</sup>,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. septembra 2013 o izvajanju in vplivu ukrepov za energetska učinkovitost v okviru kohezijske politike<sup>2</sup>,
  - ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. januarja 2012 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (Splošna uredba o varstvu podatkov) (COM(2012)0011),
  - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 14. novembra 2008 z naslovom „Regije 2020: Ocena prihodnjih izzivov za regije“ (SEC(2008)2868),
  - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. oktobra 2010 z naslovom „Prispevek regionalne politike k pametni rasti v okviru strategije Evropa 2020 (COM(2010)0553),
  - ob upoštevanju posvetovalnega dokumenta, ki vsebuje Uredbo Komisije (EU) št. .../... z dne XXX o razglasitvi nekaterih vrst pomoči, združitvi s skupnim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe,
  - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj ter mnenja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A7-0019/2014),
- A. ker nekateri primeri najboljših praks, kot so avstrijska zvezna dežela Gradiščanska, projekta „MaRes“ (Macaronesia Research Strategy) in „Green Islands“, Energetska dolina na Nizozemskem, modelna regija za energetska prenovo Harz v Nemčiji, Hostětín v Češki republiki, projekt Orkney Micro Renewables na Škotskem ter ostali pilotni projekti mest in skupnosti v okviru pobude Komisije CONCERTO ali pobude CO-POWER za učinkovito rabo energije in decentralizirane proizvodnje energije kažejo, da lahko lokalne skupnosti in državljani postanejo „potrošniki-proizvajalci“, ki proizvajajo energijo za lastne potrebe ter jo obenem prodajajo omrežju ali pridobijo dobropis za svoje presežke elektrike in merijo neto porabo energije, delujejo v virtualnih elektrarnah skupaj z drugimi udeleženci, da se tako dosežejo kar največje koristi z vključevanjem vseh udeležencev v načrtovanje in izvajanje regionalnih ukrepov, spodbujanjem aktivnega sodelovanja in izmenjevanja informacij ter razvijanjem celovitega pristopa z vključevanjem drugih z energijo povezanih sektorjev, kot sta promet in stanovanjski sektor, z uporabo pametnih mehanizmov finančne podpore in ustvarjanjem novih delovnih mest;
- B. ker je Parlament sprejel poročila o vlogi kohezijske politike EU in njenih akterjev pri izvajanju nove evropske energetske politike ter o izvajanju in vplivu ukrepov za doseganje energetske učinkovitosti v okviru kohezijske politike;
- C. ker so osebni podatki, ki se zbirajo za uporabo pametnih energetskih sistemov, izredno občutljivi, saj je iz njih mogoče sklepati o vedenju uporabnikov, in je zato treba zagotoviti posebno zaščito teh podatkov;

---

<sup>1</sup> Sprejeta besedila, P7\_TA(2013)0017.

<sup>2</sup> Sprejeta besedila, P7\_TA(2013)0345.

## *Nove priložnosti za regionalno gospodarstvo*

1. pozdravlja spremembo paradigme v regijah, kar zadeva način proizvodnje in porabe energije, in sicer od togega tradicionalnega modela, ki deluje na logiki osnovne obremenitve, proti spremenljivi, decentralizirani in lokalni proizvodnji, ki velik delež majhnih proizvajalcev energije iz obnovljivih virov združuje s prilagodljivim in odzivnim povpraševanjem ter porazdeljenim shranjevanjem; priznava, da bi bilo treba za ohranitev trajnostnega razvoja in izpolnitev zahtev prihodnjega povpraševanja spodbujati nove modele proizvodnje in porabe energije na osnovi decentralizirane in lokalne proizvodnje; poudarja, da so pametna omrežja bistvenega pomena za tovrstno spremembo modela in da bi bilo treba uvajanje pametnih omrežij vključiti v medsektorski in celovit pristop k regionalnemu razvoju, da bi dosegli kar največje koristi in tržne priložnosti za regije ter zagotovili trajnost, rast in inovativnost;
2. poudarja, da številne evropske regije v obstoječem okviru EU že izvajajo projekte, s katerimi se pospešujejo sinergije na izbranih področjih in hkrati spodbujajo energetska trajnost in obnovljive vire energije, in kjer so javni in zasebni partnerji združili moči pri iskanju priložnosti za regionalno rast v energetskem sektorju z zgodnjo vključitvijo evropskih strukturnih in investicijskih skladov, ciljno usmerjenimi partnerstvi na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni, ter učinkovite, decentralizirane izvedbene strategije za izkoriščanje lokalnih virov energije;
3. poudarja, da imajo pametna omrežja številne prednosti, saj omogočajo zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, večji delež energije iz obnovljivih virov in porazdeljene proizvodnje, ustvarjajo pogoje za učinkovito uporabo elektrike v prometu, potrošnikom omogočajo, da porabo prilagodijo in izkoristijo najnižje cene ter hkrati varčujejo z energijo, prispevajo k večji energijski učinkovitosti, gospodarni porabi električne energije, zmanjšanju dragih naložb v električna omrežja z uporabo energije zunaj obdobja največje obremenitve omrežij ter spodbujajo tehnološke inovacije in razvoj v Evropski uniji; podarja potrebo po sodelovanju državljanov na vseh stopnjah, vključno z uveljavitvijo napredne merilne infrastrukture, ki zagotavlja dvosmeren pretok informacij tudi pri dejavnostih, ki jih načrtujejo upravljavci distribucijskih omrežij in ponudniki tehnologij za pametna omrežja; poudarja, da se z razvojem in uporabo pametnih omrežij tudi bistveno zmanjša izguba energije pri prenosu in distribuciji; izpostavlja, da se z uporabo samodejne ponovne konfiguracije omrežja lahko preprečijo ali odpravijo izpadi zaradi njegovih samoobnovitvenih zmogljivosti; vendarle ugotavlja, da nacionalni sistemi podpore v različnih regijah pogosto ne dajejo prednosti najbolj učinkovitim načinom uporabe tehnologij obnovljive energije v zasebnih gospodinjstvih;
4. v tem okviru izpostavlja možnosti za geografske (ali teritorialne) spremembe energetskih omrežij in spodbujanje pametnih omrežij v prikrajšanih regijah, vključno z najbolj oddaljenimi, obrobni in otoškimi regijami, ki se lahko iz porabnikov energije spremenijo v proizvajalce ter tako pridobijo velike gospodarske in konkurenčne koristi ter si obenem zagotovijo zanesljivo oskrbo z energijo ter uvedbo in delovanje pametnih omrežij; ugotavlja, da uvedba in delovanje pametnih omrežij še posebej nudi možnosti tistim regijam, ki bi lahko zmanjšale svoje stroške za energijo;
5. poudarja, da so omrežna infrastruktura, upravljanje omrežja in tržna pravila trenutno prilagojeni potrebam in možnostim jedrskih elektrarn in elektrarn na fosilna goriva, kar slabša konkurenčni položaj novejših tehnologij, kot so obnovljivi viri energije;

6. poziva države članice ter regionalne in lokalne oblasti, naj začnejo čim prej vlagati v lokalna pametna omrežja z uporabo evropskih strukturnih in investicijskih skladov, vključno s finančnimi instrumenti za spodbujanje zasebnih naložb, ob upoštevanju okoljskih, gospodarskih, družbenih in ozemeljskih potreb posameznih regij in njihovih posebnosti, saj ni enotne rešitve za vse regije; poziva k prilagodljivemu pristopu na lokalni in regionalni ravni, da se zmanjšajo ovire pri povezovanju ukrepov za proizvodnjo in shranjevanje energije, tudi čezmejno, ter energetske učinkovitost in da se omogoči sodelovanje z drugimi sektorji, ko so informacijske in komunikacijske tehnologije ter promet; v zvezi s tem poudarja pomembnost črpalnih hidroelektrarn, ki so povezane z izkoriščanjem obnovljivih virov energije;
7. poudarja, da je za uveljavljanje pametnih omrežij potreben stabilen in dolgoročen politični okvir; poziva Komisijo, naj predlaga ambiciozne strategije, politike in cilje za energetske učinkovitost, energijo iz obnovljivih virov in emisije toplogrednih plinov do leta 2030 ter s tem vlagateljem in povezanim sektorjem zagotovi prihodnost in olajša razvoj pametnega energetskega sistema;
8. poudarja, da pri večini scenarijev energetskega načrta za leto 2050 pravilna integracija porazdeljene proizvodnje energije iz obnovljivih virov ne bo izvedljiva brez razvoja lokalnih in regionalnih pametnih distribucijskih omrežij za električno energijo, saj se z njimi vzpostavita informacijska povezava in povezava za oskrbo z električno energijo med lokalnimi območji socialno-ekonomskega razvoja, ki bodo omogočala prožno upravljanje in potrebno rezervo za nestalne vire energije, zato poziva, naj se distribucijskim omrežjem pripisuje večji pomen; vendar hkrati poudarja, da se razvoj pametnih omrežij nanaša na učinkoviti prenos energije od kraja proizvodnje do kraja končne uporabe; poleg tega poudarja, da postane dodana vrednost pametnih omrežij toliko večja, v kolikor širšem obsegu so povezana, na primer na nacionalni ali celo evropski ravni, saj usmerjanje povpraševanja po elektriki na tej ravni zaradi večjega obsega ponuja dodatne možnosti za omejitev porabe (ali virov), če je na lokalni ravni proizvodnja premajhna (ali prevelika);
9. poziva, naj se v uredbah in direktivah EU v zvezi z notranjim trgom uporablja bolj prilagodljiv pristop, da se zmanjšajo ovire za posebne rešitve za posamezne regije glede ukrepov za proizvodnjo in shranjevanje energije, oskrbo z energijo in energetske učinkovitost ter za povezovanje tovrstnih ukrepov, vključno z javno-zasebnimi partnerstvi in čezmejnimi projekti;

### ***Pametni energetske sistemi***

10. poudarja, da je treba za uspešno uvajanje pametnih omrežij razviti strategijo „pametnih energetskih sistemov“ za regije in lokalne skupnosti, pametna omrežja pa morajo postati del regionalnih energetskih sistemov, sprejemati velik delež energije iz obnovljivih virov ter vključevati decentralizirane proizvodne zmogljivosti v povezavi z upravljanjem povpraševanja, ukrepi za energetske učinkovitost, povečanjem prihrankov energije in rešitvami za pametno shranjevanje, prometnim sektorjem (e-prometom) in večjo izmenjavo s sosednjimi omrežji;
11. opozarja na vlogo pametnih števecov pri zagotavljanju dvosmerne komunikacije, saj se tako omogoči natančno zaračunavanje potrošnikom in povečano sodelovanje pri upravljanju povpraševanja, ko potrošniki svoje navade prilagodijo obdobjem največje in najmanjše proizvodnje energije; poudarja, da morajo imeti državljani možnost polno

izkoristiti pametni energetski sistem in da lastništvo državljanov poveča učinkovitost zaradi vestnega ravnanja, kar pomeni večji prihranek energije s pomočjo odprtih protokolov; poudarja odgovornost operaterjev distribucijskih sistemov kot ponudnikov storitev lokalnim, regionalnim ali nacionalnim organom, da zagotovijo dostop do te storitve v splošnem interesu vseh z zagotavljanjem varnosti in stabilnosti omrežja; poudarja, da morajo vsi državljani neposredno dostopati do podatkov o porabi in proizvodnji, kar bo zagotovilo učinkovito, varno in zanesljivo delovanje pametnega omrežja; poziva Komisijo, naj z ustreznimi ukrepi zagotovi, da bodo električne naprave (zlasti pralni in pomivalni stroji, toplotne črpalke, akumulacijski grelniki itd.) lahko delovale samodejno v povezavi s pametnimi števci, da se potrošnikom omogočijo najbolj ugodne tarife;

12. poziva Komisijo in njeno delovno skupino za pametna omrežja, naj posodobita in razširita obstoječo opredelitev pametnih omrežij, da bo vključevala pametni energetski sistem; poziva lokalne in regionalne organe, naj upravljajo porabo energije in omejevanje obremenitve ter oblikujejo in sprejmejo regionalne strategije, osnovane na pametnem energetskem sistemu;
13. poudarja, da je treba za zagotavljanje gospodarske učinkovitosti pametnih omrežij v regijah združiti neposredne in posredne prednosti ter povezati energetski sektor s številnimi drugimi sektorji, zlasti stanovanjskim sektorjem in prometom, a tudi okoljem, urbanističnim načrtovanjem, socialnim vključevanjem, ravnanjem z odpadki in gradbeništvom, da se dosežejo cilji glede prihrankov energije in se obenem kar najbolj povečajo ekonomske koristi, hkrati pa se v regiji uravnovesita tudi oskrba z energijo in povpraševanje po njej;
14. poziva k inovacijam in večjim naložbam v informacijske in komunikacijske tehnologije, da se premagajo glavni izzivi, s katerimi se soočajo pametne tehnologije, med njimi interoperabilnost tehnologij z obstoječim omrežjem, in regulativni izzivi; poziva Komisijo ter nacionalne in regionalne udeležence, naj oblikujejo pozitivne regulativne in naložbene okvire, ki bodo omogočali razvoj interoperabilnih rešitev informacijskih in komunikacijskih tehnologij;

### ***Pozitivni vplivi na lokalno zaposlovanje***

15. spodbuja vse regije in lokalne organe, naj upoštevajo prednosti pametnih energetskih sistemov in naj vlagajo vanje kot potencialne vire lokalnih zelenih in trajnostnih delovnih mest; poudarja, da je gradbeništvo ena od glavnih panog, kjer se bodo ustvarjala delovna mesta, ne le z neposrednimi naložbami v pametna energetska omrežja, ampak tudi s krepitvijo tehnološkega razvoja EU, inovacij in konkurenčnosti malih in srednjih podjetij ter z vlaganji v ukrepe in prenove, na primer v stanovanjski sektor, in s prilagajanjem na nove tehnološke rešitve, predlagane za gradnjo energetske učinkovitih hiš;
16. poudarja, da je uvedba pametnih omrežij tudi priložnost za okrepitev konkurenčnosti in svetovne tehnološke vodilne vloge ponudnikov tehnologije v EU, kot sta električna in elektronska panoga, ki sta sestavljeni večinoma iz malih in srednjih podjetij;
17. poziva vse regije, naj razmislijo o vlaganju v znanja in spretnosti ter usposabljanje za ta nova delovna mesta, ob tem pa naj upoštevajo, da je mogoče številna nova lokalna delovna mesta ustvariti tudi v storitvah informacijskih in komunikacijskih tehnologij, prometnem sektorju in sektorjih, ki zagotavljajo pametno opremo in storitve, na primer za

nove obrate, ampak tudi da se prepreči morebitno pomanjkanje specializirane delovne sile in omogoči prilagajanje potrebam, nastalim zaradi pojava novih poklicev na zadevnih področjih; poziva države članice in regije, naj podpirajo pobude izobraževanja tako na akademski kot na obrtniški ravni na področju obnovljivih virov energije, na primer tako, da uvedejo okoljske študijske programe in oblikujejo nove programe vajeništva, na primer inštalater solarnih sistemov; poudarja, da lahko regije, ki uspešno uporabljajo pametni energetski sistem, na svojem ozemlju ustvarijo nova delovna mesta v obliki specializiranih usposabljanj z ustanavljanjem tehničnih univerz in visokih šol, specializiranih za to področje; poziva regije, naj sodelujejo pri pametni specializaciji, in pozdravlja sheme, v katerih se znanje izmenjuje med regijami in prek meja; opozarja na pobude, ki jih izvaja Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) v okviru skupnosti znanja in inovacij za trajnostno energijo (KIC InnoEnergy), ki deluje na področju raziskav in razvoja v zvezi s pametnimi omrežji in usposabljanjem strokovnjakov v tem sektorju; prav tako opozarja na nov okvir za oblikovanje regionalnih shem za inovacije;

18. poudarja, da lahko javne naložbe v pametne energetske sisteme, tudi prek evropskih strukturnih in investicijskih skladov, spodbujajo lokalne in trajnostne zaposlitvene priložnosti, ustvarjajo sinergijske učinke in učinke prelivanja na zaposlovanje ter dolgoročno koristijo regijam na ekonomskem, socialnem in okoljskem področju, poleg tega pa se lahko uporabljajo kot instrument za premagovanje gospodarskih izzivov, zlasti v regijah držav, ki jih je prizadela kriza;

### ***Vloga državljanov***

19. poudarja, da raziskave najboljših praks in vodilnih primerov kažejo, da so uspešni pametni energetski sistemi pogosto rezultat lokalnega lastništva v rokah posameznih državljanov, zadruga, lokalne skupnosti ali kombinacije teh udeležencev; se zaveda, da zaradi tovrstnih lastništev javnost lažje sprejema naložbe v vse elemente pametnih energetskih sistemov; poudarja, da je treba državljane bolj obveščati in jih spodbujati, na primer z mehanizmi za dinamično oblikovanje cen in ustreznimi orodji informacijske in komunikacijske tehnologije, da bi se lahko vključili v vse distribucijske faze pametne energetske infrastrukture, proizvodnje ter načrtovanja energije in omrežij;
20. poudarja, da je treba zaradi tehnične narave pametnih omrežij uporabnike obveščati in ozaveščati, da bodo postali dobro obveščeni proizvajalci in potrošniki, ki se bodo zavedali priložnosti, ki jih ponujajo ta omrežja, zlasti z vidika njihove povezave s pametnimi števci; poudarja, da je treba tako ozaveščanje izvajati z izobraževalnimi programi, namenjenimi mladim, vključenim v srednješolska in poklicna izobraževanja.
21. poziva Komisijo, naj odstrani ovire ter regulativne in pravne prepreke za lokalno lastništvo v obstoječi zakonodaji EU, zlasti v pravilih glede državne pomoči; poziva države članice, naj podpirajo možnosti za oddajo lokalne energije v omrežje in deljenje lokalne energije, ne samo dvosmerno med omrežjem in končnim uporabnikom, temveč tudi čezmejno in med enotami končnih uporabnikov, ter spodbujajo lokalna lastništva proizvodnje energije in deljenje lokalno proizvedene energije;
22. poudarja, da bo uvajanje pametnih energetskih sistemov občutno spremenilo zasebno in javno sfero, saj bo oskrba z električno energijo povezana z zbiranjem podatkov in komunikacijo v realnem času; zato poziva k preglednim postopkom na vseh ravneh, pri katerih sodelujejo vsi udeleženci, vključno z državljani, podjetji, industrijo, lokalnimi organi, upravljalci distribucijskih omrežij, upravljalci prenosnih omrežij, lokalnimi in

regionalnimi odgovornimi osebami za varstvo podatkov ali varuhi človekovih pravic in ponudniki tehnologij pametnih omrežij;

### ***Varstvo in zasebnost podatkov***

23. poudarja, da bodo pametni energetske sistemi delovali z velikimi količinami osebnih podatkov in številnim profili, zato bodo pomenili veliko tveganje za kršitve varnosti podatkov; poudarja, da so potrebni visoki standardi za pametne števec, kar zadeva varstvo podatkov in njihovo zasebnost ter možnost za državljane, da odločajo o podatkih, ki so na voljo operaterjem omrežja in presegajo absolutni minimum podatkov, potrebnih za zagotavljanje energije, in te podatke tudi nadzirajo; opaža pomisleke zlasti v zvezi z varnostjo sistemov pametnih omrežij in koristmi pametnih števecov za potrošnike ter poziva k podrobnejši oceni tega področja in nadaljnji raziskavi varstva in zasebnosti podatkov pri pametnih števcih; zato poudarja, da je treba osebne podatke brez izjeme varovati, da so zaščiteni in zavarovani; poudarja tudi, da je treba v strategije za uvedbo pametnih omrežij vključiti varnost podatkov;
24. poudarja, da je treba izboljšati predpise o varstvu in zasebnosti podatkov ter njihovo izvajanje, ko so pametni merilni sistemi nameščeni; poudarja, da je zagotavljanje varstva in zasebnosti podatkov za vse posameznike in gospodinjstva, povezane z omrežjem, nujno potrebno za delovanje in uvedbo pametnih omrežij; poudarja, da se smejo zbrani podatki uporabljati samo za zagotavljanje zanesljive oskrbe z energijo; poziva države članice, naj izvajajo pravila o varstvu podatkov ter hkrati ohranjajo in razvijajo sinergije v celotnih telekomunikacijskih in energetskih omrežjih ter zagovarjajo pravice posameznikov na tem področju; poudarja, da je treba oblikovati standarde za zbiranje podatkov za inteligentne energetske sisteme, da bi zagotovili, da se prenašajo le ustrezni podatki za zagotavljanje zanesljivosti električne oskrbe, da se ti ne posredujejo tretjim osebam, da se zagotovi pravica strank do vpogleda in izbrisa zbranih podatkov, če ti niso več potrebni za namene, v katere so bili zbrani ali drugače obdelani, da se ohrani lastništvo njihovih podatkov in da jih nadzirajo z ozirom na strani, katerim se omogoča dostop do teh podatkov;
25. poziva Komisijo, naj ob upoštevanju revidirane zakonodaje EU o varstvu podatkov poda dodatne smernice v zvezi z uporabo osebnih in neosebnih podatkov, ki se uporabljajo v pametnih omrežjih, ter v zvezi z dogovorjenimi pravili o lastništvu in upravljanju zadevnih podatkov s strani operaterjev distribucijskih sistemov, ponudnikov ali drugih gospodarskih subjektov;

### ***Okvir za uspešne pametne energetske sisteme***

26. poziva Komisijo, naj z ukrepi pospeši uvedbo pametnih omrežij in naj se osredotoči na naslednje vidike: spodbujanje naložb in finančnih spodbud na tem področju, oblikovanje tehničnih standardov, zagotavljanje varstva podatkov za potrošnike, določitev regulativnega okvira za zagotavljanje spodbud za uvedbo pametnih omrežij, zagotavljanje odprtega in konkurenčnega maloprodajnega trga v interesu potrošnikov, ter nenehno podporo inovacijam na področju tehnologije in sistemov;
27. poudarja, da morajo v skladu z novimi predpisi glede evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2014–2020 države članice sredstva iz teh skladov usmeriti v naložbe za pametno, trajnostno in vključujočo Evropo; ugotavlja, da bo določen minimalni delež, ki bi ga morale regije usmeriti, in sicer glede na njihovo raven

gospodarske razvitosti vsaj 20 % sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj, v naložbe v energetske prehode, in sicer z izrazitim poudarkom na pametnih omrežjih, proizvodnji in distribuciji energije iz obnovljivih virov, energetske učinkovitosti, prihrankih energije, soproizvodnji toplote in električne energije ter nizkoogljičnih strategijah in se pri tem posebej posvetiti mestnim območjem in tudi energiji iz pametnih omrežij na ravni distribucije; poudarja, da ima javno financiranje še vedno bistveno vlogo pri spodbujanju zasebnih naložb v raziskave in razvoj na področju pametnih omrežij in v demonstracijske projekte; poudarja, da tudi Kohezijski sklad omogoča naložbe na tem področju; poziva države članice, naj čim bolje izkoristijo to novo priložnost; poudarja, da je mogoče Evropski sklad za regionalni razvoj pri naložbah, za katere ne velja obvezna tematska osredotočenost, uporabiti tudi za podporo razvoju pametnih sistemov za distribucijo, shranjevanje in prenos energije ter vključitev porazdeljene proizvodnje energije iz obnovljivih virov;

28. poudarja, da sredstva iz strukturnih in investicijskih skladov služijo kot katalizator za naložbe in da ima upravljanje na več ravneh pomembno vlogo pri uspešnem izvajanju, saj financiranje in postopek odločanja potekata na različnih teritorialnih ravneh; pozdravlja dodatne priložnosti za financiranje v okviru programa Inteligentna energija –Evropa;
29. pozdravlja velik poudarek, ki je v instrumentu za povezovanje Evrope namenjen projektom skupnega interesa na področju pametne energije, čeprav obžaluje, da sta bila na sedanji dvoletni seznam vključena le dva projekta pametnih omrežij; poudarja, da je treba pri tem upoštevati tudi projekte pametnih omrežij na distribucijski ravni; poudarja, da morajo infrastrukturni projekti izpolnjevati merila trajnosti in konkurenčnosti ter predstavljati osnovo za celosten pristop, ki bo zagotovil vključitev upravljavcev distribucijskih omrežij; poudarja velik pomen razvoja energetskih povezav med severom in jugom Sredozemlja;
30. poziva Komisijo, naj zmanjša ovire za naložbe v pametne energetske sisteme, zlasti s povečanjem števila izjem v okviru posodobitve državne pomoči, da se dovoli javna podpora za vse elemente regionalnih in lokalnih pametnih energetskih sistemov, vključno z medsektorskimi naložbami in dejavnostmi; poziva, naj se pametni energetski sistemi kot kategorija vključijo v prihodnjo uredbo Komisije, ki bo določala nekatere kategorije pomoči, združljive z notranjim trgom v skladu s členoma 107 in 108 Pogodbe (Uredba o splošnih skupinskih izjemah), in prilagodila predpise o drugih kategorijah skupinskih izjem, ki vplivajo na razvoj pametnih energetskih sistemov;
31. poudarja, da je interoperabilnost bistvenega pomena za pametno infrastrukturo, saj regulativna negotovost in različni standardi upočasnjujejo njeno širjenje; zato poziva k večjemu sodelovanju med različnimi evropskimi organizacijami za tehnične standarde; poudarja, da so za izboljšanje interoperabilnosti ter pospešitev razvoja in uveljavitve tehnologije potrebni odprti standardi;
32. poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za odpravo ključnih ovir, kot so pomanjkanje interoperabilnosti in standardov – standardizirana priključitev in uporaba bi zmanjšali stroške in omogočili povezavo tudi za majhne razpršene vire energije (ali majhne naprave za prilagajanje odjema) –, negotovost glede vlog in pristojnosti pri novih oblikah uporabe pametnih omrežij, negotovost glede delitve stroškov in dobička ter s tem tudi novih poslovnih modelov, pa tudi odpor potrošnikov do sodelovanja v preizkusih; zaradi različnih regulativnih ureditev v Evropi bi bila lahko precej otežena ponovljivost

rezultatov projektov v posameznih državah;

33. opozarja na mandat za standardizacijo iz leta 2011, ki je bil izdan za podporo razvoju evropskega pametnega omrežja in ki naj bi se končal leta 2012; pozdravlja napredek, dosežen v okviru tega mandata, vendar poudarja, da je treba narediti še več; poziva Komisijo, naj pri organih za standardizacijo posreduje za pospešitev dokončanja njihovega dela in naj po potrebi izda nov mandat;
34. poziva države članice, naj še naprej sodelujejo in naj si na forumu Sveta evropskih energetskih regulatorjev izmenjujejo najboljše prakse v zvezi z regulacijo nacionalnih operaterjev distribucijskih sistemov; hkrati opaža raznolikost organizacije operaterjev distribucijskih sistemov, saj imajo nekatere države članice samo enega, medtem ko jih je v drugih več kot 800; spodbuja države članice, naj tesneje sodelujejo; poziva države članice in Komisijo, naj dosežejo dogovor o poenoteni opredelitvi za ugotavljanje, ali je posamezna organizacija operater prenosnega, distribucijskega ali kombiniranega sistema;
35. poziva Komisijo, naj oceni, ali je treba pripraviti predloge za razvoj in spodbujanje pametnih omrežij v skladu s tretjim svežnjem o notranjem energetskem trgu, katerega izvajanje mora Komisija z učinkovitim ravnanjem še naprej zagotavljati v vseh državah članicah, saj bi lahko to omogočilo povečano sodelovanje več udeležencev na trgu in spodbudilo morebitne sinergije med uvajanjem, razvojem in vzdrževanjem v vseh telekomunikacijskih in energetskih omrežjih; vendar hkrati poudarja, da bi bilo treba te predloge vključiti v usklajen in racionaliziran regulativni okvir v skladu z načeli, ki jih je izoblikovala Komisija;
36. poziva k sodelovanju pri razvoju pametnih omrežij na evropski, nacionalni in regionalni ravni; meni, da pametna omrežja nudijo pomembno priložnost za krepitev inovacij, raziskav in razvoja, ustvarjanja delovnih mest in konkurenčnosti evropske industrije na lokalni in regionalni ravni, zlasti malih in srednjih podjetij;
37. poziva regije, naj se mrežno povezujejo in z drugimi delijo koristi, znanje in najboljše prakse ter naj sodelujejo pri analizah stroškov in koristi v pametnih energetskih sistemih v okviru cilja evropskih strukturnih in investicijskih skladov, tj. teritorialnega sodelovanja; poziva Komisijo, naj vzpostavi nadnacionalno mrežo za regije s pametnimi energetskimi sistemi; poziva čezmejne regije, naj uporabijo pravni instrument evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, da bi skupaj vzpostavile in upravljale storitve splošnega gospodarskega interesa na področju energije iz obnovljivih virov, varčevanja z energijo in infrastrukture za pametna omrežja v tovrstni mreži;
38. poudarja pomen pobud, kot je na primer Konvencija županov, glavno evropsko gibanje, ki združuje lokalne in regionalne organe v boju proti podnebnim spremembam in temelji na prostovoljni zavezi podpisnikov, da bodo z večjo energetsko učinkovitostjo in razvojem obnovljivih virov energije uresničili in presegli cilj EU za zmanjšanje emisij CO<sub>2</sub> za 20 %, s čimer potrjujejo in podpirajo prizadevanja lokalnih organov pri izvajanju trajnostnih energetskih politik; poudarja, da imajo lokalne oblasti ključno vlogo pri blaženju učinkov podnebnih sprememb, zlasti ob upoštevanju dejstva, da je 80 % porabe energije in emisij CO<sub>2</sub> povezanih z dejavnostmi v mestih;

o

o o

39. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in Odboru regij.